

Olympijští medailisté a filatelie (41)

XX. OLYMPIJSKÉ HRY MNICHOV (4. část)

VIREN Lasse (Finsko) – zlato v běhu na 5.000 m a v běhu na 10.000 m
(první tři známky uvedeny v minulém čísle)

Z	MONGOLSKO	1972	Yv. 648 (644/50)	Mi. 752 (748/54)
		1976	Yv. 869 (864/70)	Mi. 1028 (1023/9)
Z	KLDR	1976	Yv.	Mi. A1517 (A1516/22)

(s přetiskem Arphilex77) Mi. C1517 (C1516/22)
Yv. BF Mi. BF 27
(se jmény Viren, Wilkie, Alexejev, Di Biasi, Comaneci, Ender na okraji)
(viz reprodukce s Di Biasi, u XIX. Olympiády)

Z	HORNÍ VOLTA	1976	Yv. 408 (408/10+A213/4)	Mi. 653 (653/57)
Z	UMM AL QIWAIN	1972	(v malém formátu)	Mi. 961 (954/69)
Z	PARAGUAY	1975	Yv. 1433 (1430/4+A705/7)	Mi. 2707 (2704/11)
Z	GUYANA	1991	Yv. 2548 (2546/54)	Mi. 3515 (3513/21)
		1996	Yv. 4178 (4175/83)	Mi.
Z	FINSKO	1995	Yv. BF12 (1217/20)	Mi. BF12 (z1251/4)
			Yv. 1218 (z BF)	Mi. 1252/54 (z BF)

(s přetiskem „Finlandia '95“ – evropská atletika – pouze v BF)

VASALA Pekka (Finsko) – zlato v běhu na 1.500 m

FM Z **FINSKO** otisk ručního razítka používaného v Hyvinkää dne 10.8.1973
otisk strojového razítka používaného v Hyvinkää, 10.8.1973

WOLDE Mamo (Etiopie) – bronz v běhu maratónském
(filatelistický materiál viz XIX. Olympiáda)

WOTTLE David James (USA) – zlato v běhu na 800 m

FM Z **RAS AL KHAIMA** 1972 Yv. Mi. 796 (794/9)

ZEHRT Monika (NDR) – zlato v běhu na 400 m v soutěži žen

FM Z **UMM AL QIWAIN** 1972 (v malém formátu) Mi. 954 (954/69)
(dle fotky, v aršíku) Mi. 948 (938/53)

YIFTER Miruts (Etiopie) – bronz v běhu na 10.000 m
(filatelistický materiál viz XXII Olympiáda, kde zároveň získal zlato)

CHRISTOVÁ-JORGOVÁ Diana (Bulharsko) – stříbro ve skoku dalekém v soutěži žen

FM Z **BULHARSKO** 1972 Yv. 1956 (1955/9) Mi. 2186 (2185/9)

WOLFERMANN Klaus (SRN) – zlato v hodu oštěpem

FM Z **AJMAN** 1972 Yv. bez označení hodnoty (s přetiskem jména) (v malém formátu) Mi. 1548 (1545/74)
 Z **FUJEIRA** 1972 Yv. Mi. 1584 (1575/604)
 Mi. 1607 (1605/34)
 Mi. 1409 (1407/31)
 Mi. BF150 (148/72)
 Mi. 1434 (1432/56)
 (Mi. 1409+BF150 s přetiskem jména) Mi. BF175 (173/97)
 Z **HAITI** 1972 Yv. A499 (713/7+A496/0) Mi. 1213 (1205/14)
 Z **HORNÍ VOLTA** 1972 Yv. A124 (A120/4) Mi. 401 (387/401)
 Z **MALI** 1972 Yv. A164 (A159/64) Mi. 360 (355/60)
 Yv. A167 (A165/8) Mi. 363 (361/49)
 (přetisk Yv. A164 nápisem „Zlatá medaile 90m 48“)

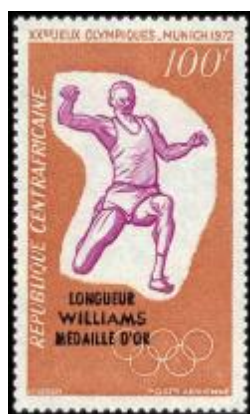

Z **ČAD** 1972 Yv. BF13D Mi. BF54/ (643)
 Z **UMM AL QIWAIN** 1972 (jako Ajman) Mi. 698 (697/726)
 (vydání v aršíku se 30 různými hodnotami a se jmény rozličných olympijských vítězů, viz reprodukce u Tarmak)
 Z **ROVNÍKOVÁ GUINEA** 1972 Yv. (28+A13) Mi. 168(163/9)
 Yv. Ve zlatě Mi. B121 + C121 ND
 (Mi.121+A121 s přetiskem „Wolfermann,Mnichov 1972,olympijský rekord“)
 Z **PARAGUAY** 1977 Yv. A760 (1559/63+A760/2) Mi. 2911 (2906/12)
 Z **JEMENSKÁ A.R.** 1972 jména vybraných medailistů na vydání Mi.1479 ve zlatě (diskobolos) na okraji Mi. BF181
 Z **RAS AL KHAIMA** 1972 Yv. Mi. 808/9 (8067/11)

WILLIAMS Randel Luvelle (USA) – zlato ve skoku dalekém

FM	Z	AJMAN	1972	Yv.	Mi. 1567 (1545/74)
				bez označení hodnoty (s přetiskem jména) (v malém formátu)	Mi. 1597 (1575/604) Mi. 1609 (1605/34)
	Z	STŘEDOAFRICKÁ REPUBLIKA	1972	Yv. A106 (A105/6) Yv. BF8 (v sérii)	Mi. 290 (289/90) Mi. BF8
			1997	Yv.	Mi.
				(chybotisk se jménem Steve – není atlet toho jména)	
	Z	HAITI	1972	Yv. A496 (713/7+A496/0)	Mi. 1210 (1205/14)
	Z	UMM AL QIWAIN	1972	(jako Ajman)	Mi. 709 (697/726)
				(vydání v aršíku se 30 různými hodnotami a se jmény rozličných olympijských vítězů, viz reprodukce u Tarmak)	
				(dle fotografie) (malý formát)	Mi. 953 (938/53) Mi. 969 (954/69)
	Z	UGANDA	1996	Yv.	Mi.

KOPANÁ

POLSKO – zlato (družstvo ve složení Kostka Hubert, Gut Zbigniew, Gorgon Jerzy, Anczok Zygmunt, Cmikiewwicz Leslaw, Maszczyk Zygmunt, Kraska Jerzy, Deyna Kazimierz, Szoltysik Zygfryd, Lubanski Wlodzimierz, Gadocha Robert, Szymczak Ryszard, Szymanowski Antoni, Marx Joachim, Lato Grzegorz, Ostafinski Mrjan, Kmiecik Kazimierz)

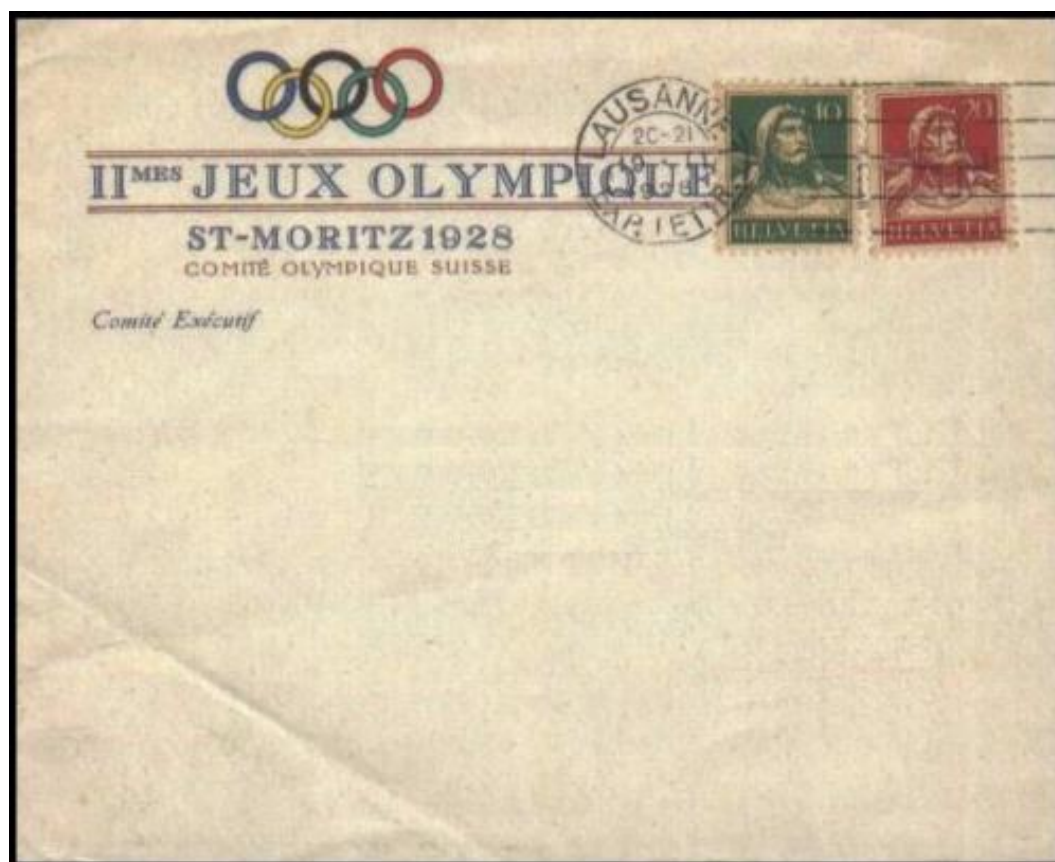
FM	Z	AJMAN	1972	Yv.	Mi. 1562 (1545/74)
				bez označení hodnoty	
				(Mi.1562 s přetiskem jména)	Mi. 1592 (1575/604)
				(v malém formátu)	Mi. 1606 (1605/34)
	Z	FUJEIRA	1972	Yv.	Mi. 1422 (1407/31)
					Mi. BF163 (148/72)
					Mi. 1447 (1432/56)
					Mi. BF188 (173/97)
	Z	NIGER	1972	Yv. A201 (A199/202)	Mi. 350 (348/51)
	Z	ČAD	1972	Yv.	Mi. 638 (634/9)
	Z	UMM AL QIWAIN	1972	(jako Ajman)	Mi. 716 (697/726)
				(vydání v aršíku se 30 různými hodnotami a se jmény rozličných olympijských vítězů, viz reprodukce u Tarmak, atletika)	
	Z	POLSKO	1974	Yv.	Mi. 834 (831/7)
				Yv. 2156 (2155/6)	Mi. 2315 (2315/6)
				Yv. BF65 (Yv.2155/6 v kopii)	Mi. BF59
				Yv. BF66	Mi. BF60
				(spolu se 4 výtisky Mi.2316 + 2 kupony,	
				na jednom kuponu jsou znázorněny jména bronzových medailistů MS 1974, obsahující i jména olympijských vítězů: Cmikiewwicz Leslaw, Deyna Kazimierz, Gadocha Robert, Gorgon Jerzy, Gut Zbigniew, Kaszperczak Henryk, Kmiecik Kazimierz, Lato Grzegorz, Maszczyk Zygmunt, Szarmach Andrzej, Szymanowski Antoni, Tomaszewski Jan, Wieczorek Henryk, Zmuda Wladyslaw)	
			1972	korespondenční lístek na počest vítězů,	s motivem
				fotbalu na okraji	
	Z	SHARJAH	1974	Yv.	Mi. 1165 (1155/77)

Laco Kajaba

(pokračování příště)

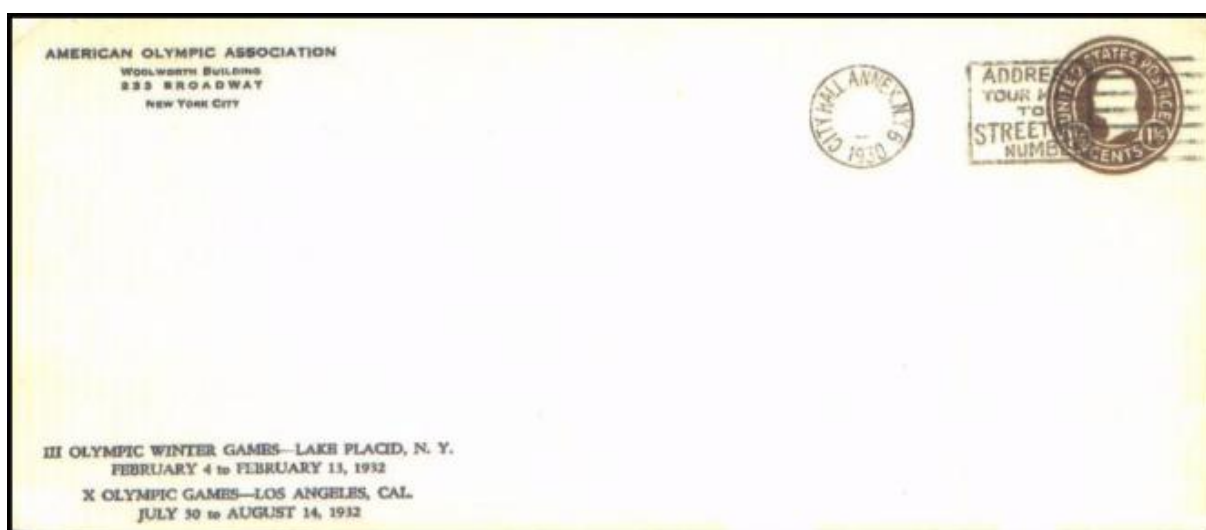
OBÁLKY ORGANIZAČNÍCH VÝBORŮ OLYMPIJSKÝCH HER

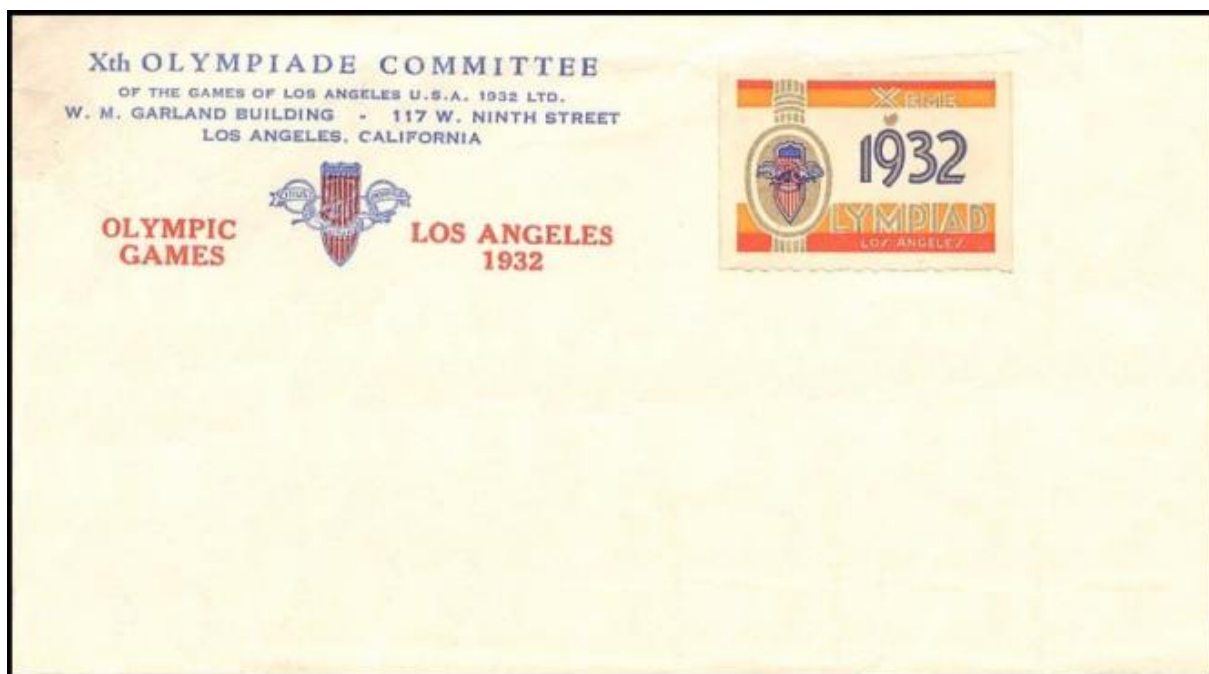
Obálky organizačního výboru II. zimních olympijských her konaných v roce 1928 ve Svatém Mořici.

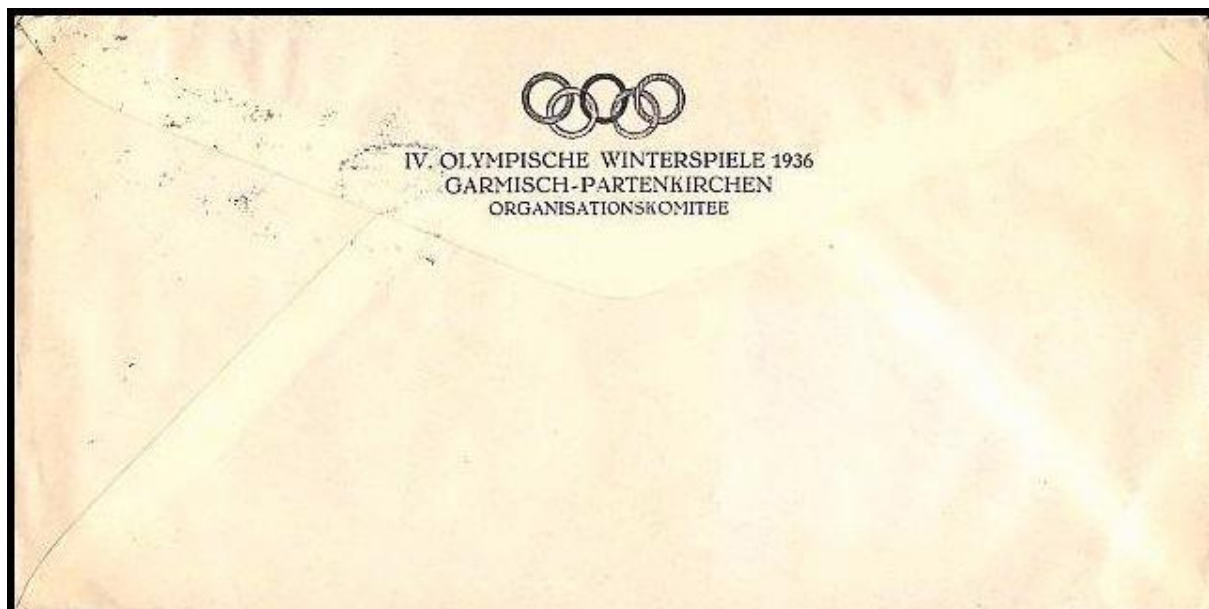
Obálka organizačního výboru IX. olympijských her konaných v roce 1928 v Amsterdamu.

Obálka organizačního výboru III. zimních olympijských her konaných v roce 1932 v Lake Placid.

Obálka organizačního výboru X. olympijských her konaných v roce 1932 v Los Angeles.

Obálka organizačního výboru IV. zimních olympijských her konaných v roce 1932 v Garmisch-Partenkirchenu.

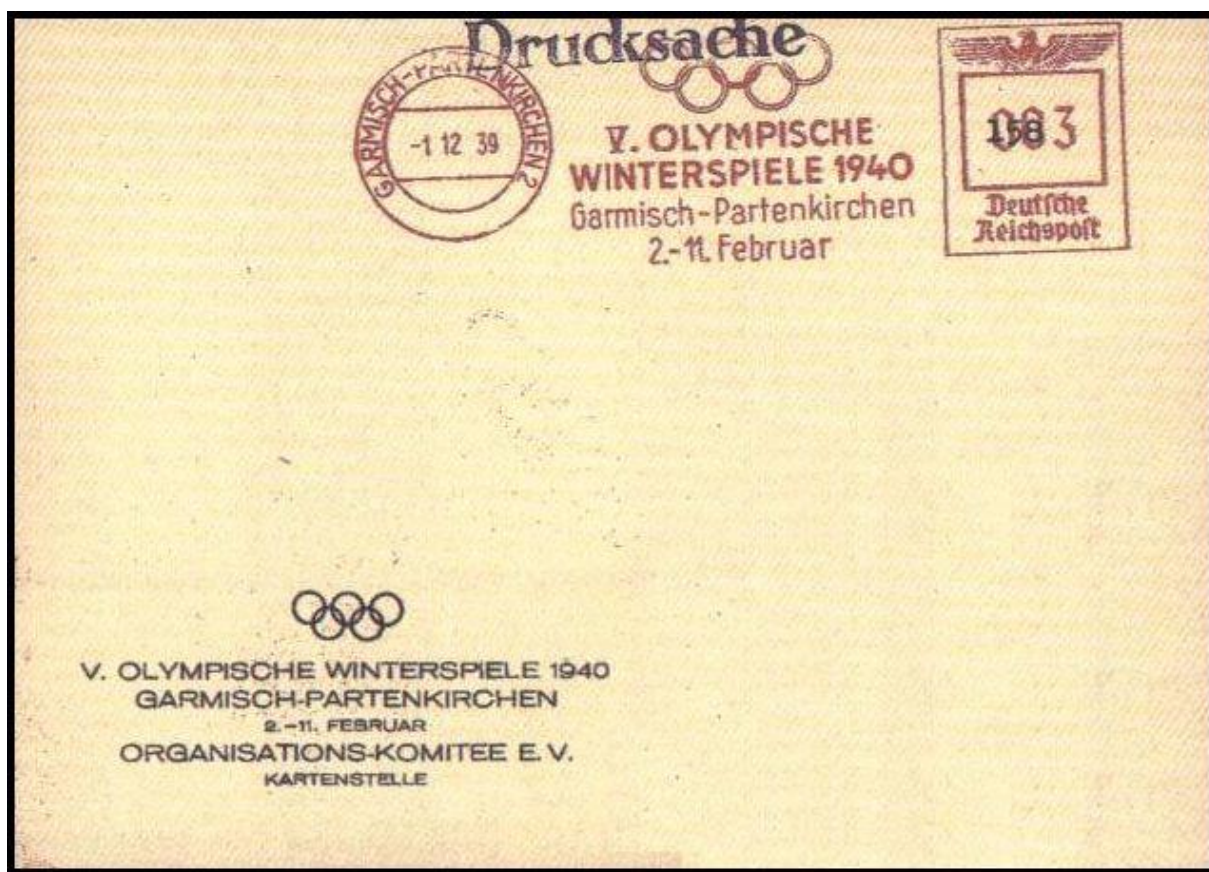
Tyto obálky a další filatelistický materiál (dopisnice, celinové obálky, FDC, tiskové listy, příležitostné obálky, známkové sešitky, karty maximum) všech zemí světa můžete najít na webových stránkách www.sportcc.eu.

Na výše uvedeném webu je nejrozsáhlejší free on-line katalog zobrazených olympijských známek na světě.

Od počátku roku 2008 budou na těchto stránkách průběžně uveřejňovány nové materiály vydávané k OH 2008 v Pekingu.

Obálka organizačního výboru XI. olympijských her konaných v roce 1936 v Berlíně.

Obálka organizačního výboru V. zimních olympijských her, které se měly konat v roce 1940 v Garmisch-Partenkirchenu.

(pokračování příště)

Připravuje Ivo Petr

Z HISTORIE ITALSKÉHO FOTBALU (4)

Jak už jsem se v minulých pokračováních zmínil, byla 30. léta XX. století pro italský fotbal jedním z neúspěšnějších období v jeho historii. Svoji světovou nadvládu po úspěšném MS 1934 potvrdila Itálie také na berlínské olympiádě v roce 1936, kam si přijela pro další zlaté medaile. Na cestě do finále zdolala v prvním kole USA 1:0, ve čtvrtfinále převálcovala slabé Japonsko 8:0. Těžkým soupeřem Italů bylo v semifinále Norsko, které prohrálo s favoritem olympijského fotbalového turnaje jen 2:1. Ve finále, hraném na Olympijském stadiónu v Berlíně, porazila Itálie před 90 000 diváky dvěma góly Frossiho, po prodloužení, Rakousko 2:1 a získalo tak zatím jediný titul olympijského vítěze ve fotbalu.

Na třetím MS, hraném v roce 1938 ve Francii, obhajovala Itálie titul z předchozího šampionátu. Hned v prvním kole narazila na soupeře z OH 1936, na Norsko. Itálii zachránil brankář Olivieri, který v poslední minutě oslňujícím zákrokem zabránil jistému gólu, aby poté Italové dosáhli prodloužení a střelec Piola jim svojí brankou na 2:1 zajistil postup do druhého kola. Zde bez větších problémů zvítězili nad Francií 3:1. V semifinále proti Brazílii (která mj. vyřadila ČSR 2:1) rozhodla o postupu do finále až vítězná penalta italského kapitána Meazzi (2:1).

Coupe du Monde
ITALIE - HONGRIE
PARIS 19 - 6 - 38

triumfem italského národního mužstva, které přesvědčivě obhájilo titul z roku 1934. Po dvou finálových gólech vstřelili Collaussi a Piola, který s 5 brankami byl třetím nejlepším střelcem MS 1938.

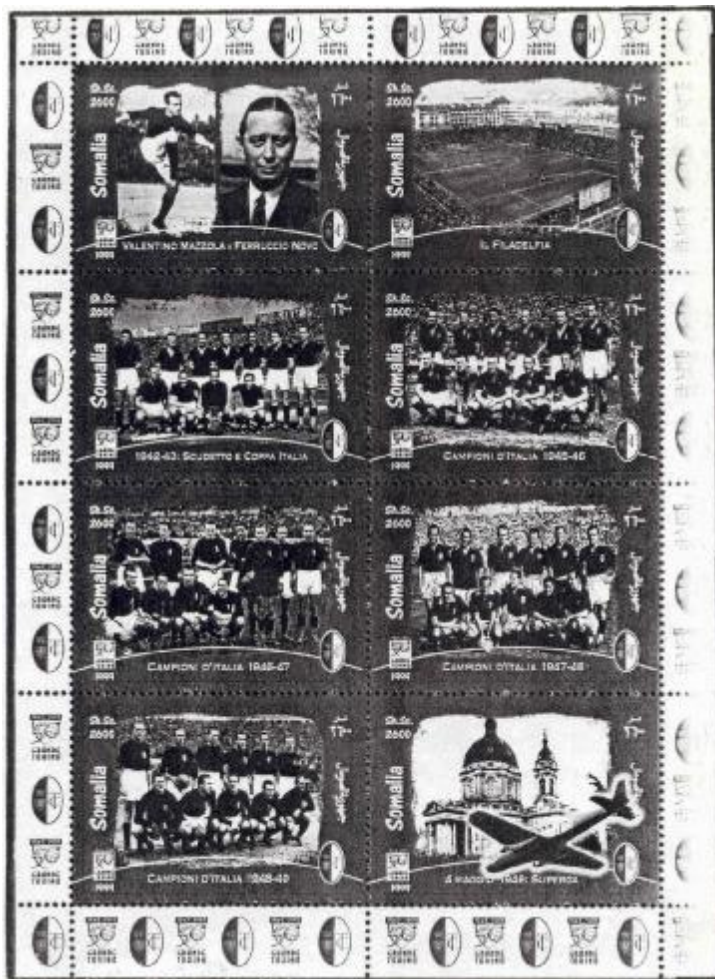
V období II. světové války 1939-45 byl fotbal v celé Evropě v důsledku válečných událostí zmrazen. Italská liga se hrála jen do roku 1943. Ke konci války se začal tvořit nový velký klub – FC Torino, později nazývaný Grande Torino. Klub získal v řadě za sebou čtyři mistrovské tituly v letech 1946-9. Svými výkony a výsledky se zařadil mezi největší kluby calcia všech dob. Letecká katastrofa, která FC Torino postihla 4. května 1949, patří k největším katastrofám v dějinách fotbalu. V troskách letadla, vracejícího se z benefičního zápasu v Lisabonu, zahynul celý výkvět tehdejšího italského fotbalu. Co jméno to byl v poválečných letech pojem, většina hráčů tvořila základ italské reprezentace a trvalo delší čas, než se italský fotbal z této rány vzpamatoval.

Pokračování příště

Finále Itálie - Maďarsko se hrálo před 50 000 diváky na známém pařížském stadiónu Colombes. Po prvním poločase vedla Itálie po výborné hře 3:1. Druhý poločas hráli fotbalisté Maďarska pozorněji a podařilo se jim snížit na 2:3. Ale Italové hráli jako opravdoví mistři, střední útočník Silvio Piola prošel v 82. minutě maďarskou obranou a přesně umístěnou střelou rozhodl o vítězství. Konečný výsledek 4:2 byl dalším

Stanislav Kamenický

TRAGICKÝ LET MANCHESTERU UNITED 6. ÚNORA 1958

Už celé půlstoletí uplynulo od jedné z největších fotbalových leteckých katastrof, kdy se 6. února 1958 v Mnichově za špatných povětrnostních podmínek při mezipřistání zřítilo letadlo s týmem Manchesteru United. V troskách luxusního jednoplošníku Elisabethan, britské společnosti BEA, letícího z Bělehradu do Londýna, zahynulo 23 osob, z toho bylo osm hráčů Manchesteru. Výprava se vracela z úspěšného odvetného zápasu s CZ Bělehrad a remíza 3:3 zajišťovala postup do čtvrtfinále Poháru mistrů evropských zemí (PMEZ), když v prvním zápase Manchester zvítězil 2:1.

Mezi ty nešťastné osmičky patří již zmíněný rok 1958. Málokdo věřil, že se zdecimovaný klub tak brzo vrátí do nejvyšší společnosti anglické kopané a mezi excelentní světovou špičku. Na Old Trafford dnes najdete hodiny, které ukazují čas, kdy se letoun poprvé pokoušel vzlétnout, k tragédii došlo v 15:05 hod. a zlatou desku se jmény pozůstalých s veršem básníka Drydena připomínající událost před padesáti lety.

Při příležitosti 50. výročí letecké katastrofy vydala irská pošta 4.2.2008 příležitostnou

Během čekání na nový start napadl sníh a kašovitá břečka pokryla startovací dráhu. Pilot se pokusil o dva beznadějně starty. Ani na třetí pokus letadlo v kruté zimě neodstartovalo. Na zasněžené a už zmrzlé dráze ve více než stokilometrové rychlosti letadlo proletělo živým plotem a narazilo do dřevěné budovy, rozpůlilo se a začalo hořet. Katastrofu nepřežilo osm hráčů:

střední útočník Tommy Taylor, levé křídlo David Pegg, 18-ti násobný reprezentant, dvacetiletý záložník, idol Anglie Duncan Edwards (zemřel po 14 dnech v nemocnici).

Dále zahynuli Eddie Collan, Mark Jones, Geoff Bent a Bill

Whelan. Spolu s nimi zahynuli tři funkcionáři klubu, osm

novinářů a dva členové posádky. Mezi novináři byl i bývalý

reprezentační brankář Frank Swift (reprezentoval 19x v letech

1946-9). Připomeňme si i hráče, kteří měli to štěstí a přežili:

Ray Wood, Ken Morgan, Jackie Blanchflower (už se na hřiště

nikdy nevrátil), Denis Violett, Bill Foulknes, Harry Gregg a

konečně Bobby Charlton. V bezvědomí byl z vraku vyproštěn i

manažer, kouč a tvůrce mužstva Matt Busby. Do Manchesteru

United přišel v roce 1945 a vytvořil z klubu jedno z nejsilnějších

anglických mužstev, pro své mládí nazývané Busby Babies –

Busbyho děti. Jeho největším snem bylo zvítězit

v PMEZ. Manchester United měl štěstí a žel i smůlu

na osmičky na konci letopočtu. Prvním šťastným

datem byl rok 1878, kdy byl klub založen. Rok 1908

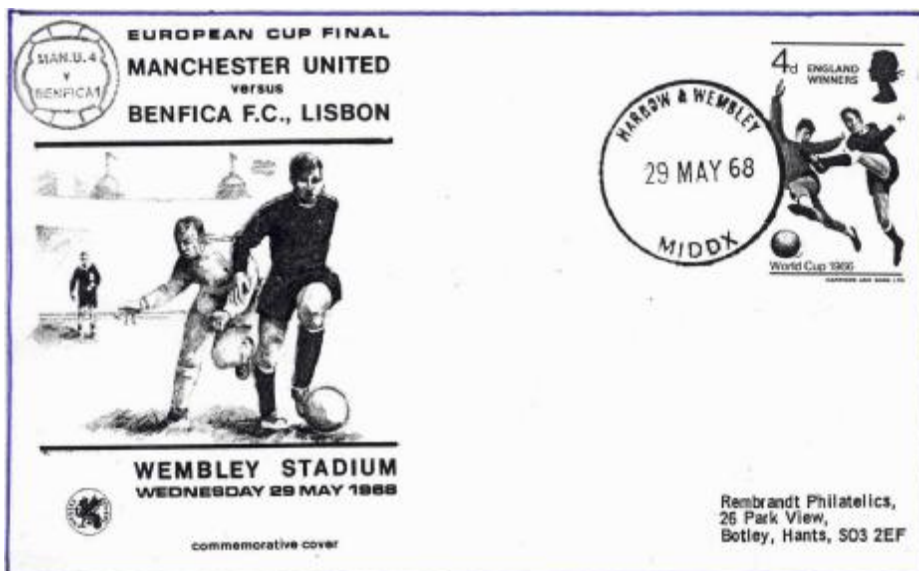
přinesl první místo v anglické lize, v roce 1948 získává

Manchester poprvé Anglický pohár a konečně v roce

1968 se Matt Busby dočkal. Vyprodané Wembley

zpívalo hymnu klubu po vítězství Manchesteru nad

Benfikou 4:1 ve finále PMEZ.

známku, na které je portrét irského reprezentanta, jedné z obětí, Williama (Billyho) Whelana a obrázek hodin z mnichovského letiště, ukazující čas v momentě tragédie, které jsou instalovány na Old Trafford. William Whelan (14.1.1935-6.2.1958) hrál za Home Farm FC a Manchester United (1953-8). V 96 zápasech za Manchester dal 52 gólů. Irsko reprezentoval 4x. V hlavním městě Irska, Dublinu, je po něm pojmenován most.

Stanislav Kamenický